

У краіне шчасця

ГУРТ «ВУРАЙ»:

«НАША МУЗЫКА — ГЭТА АДЧУВАННЕ ЎСЯГО БЕЛАРУСКАГА»

Выступленні музычна-вандроўнага аркестрыка «Вурай», хутчэй, нагадваюць тэатральныя прадстаўленні, чым канцэрты. Музыканты гурта ствараюць чароўныя музычныя малюнкi ды распавядаюць пра істот з беларускай міфалогіі. Адкуль усё гэта? «3 песень», — упэўнены музыканты. Таму і шукаюць фальклор. Напрыклад, асобны альбом яны прысвячаюць палескім песням, распавёў саліст гурта Сяржук, больш вядомы як ГАЮН.

— Я ведаю, што Вурай — гэта ваша краіна, такая... казачная. Раскажыце падрабязней пра яе.

— Першая праграма ў нас была казачная. Таму і пайшло ў свет, што Вурай — гэта казачная краіна, у якой жывуць розныя цікавыя істоты. Бо ў праграме былі музычныя малюнкi, казачкі пра Бадзюлю, малойчыка, зайку, Баламута ды русалак — такія вольныя вобразы!

У снежні 2010 года мы выступілі ўпершыню.

Спачатку з'явіліся нашы музычныя малюнкi, потым мы выступалі-выступалі і некалькі разоў было сябе назваць. Першыя выступленні былі без назвы, а потым узнікла слова «вурай». Магчыма, у мяне, бо я цікавіўся міфалогіяй, беларускай аўтэнтэкай... І слова пачало жыць.

— А што значыць слова «вурай»?

— Ёсць корань «Ur», што значыцца «мора», а «Raj» азначае «шчасце», «дабрабыт». У беларускай міфалогіі — «рай», «раёк», калі запрашаюць да сябе: хадзі раёк у наш садок. З гэтага прыблізна і складаецца сэнс слова «вурай» — імкненне да мора шчасця, чагосьці лепшага.

— Яшчэ мне здаецца, што слова «вурай» нагадвае беларускае слова «вырай»?

— Так, існуе слова «вырай», якое мае некалькі значэнняў. Гэта і Сусветнае дрэва, і месца, куды адлятаюць птушкі. Амаль па ўсёй Беларусі яно і завецца «вырай», а на Палессі я чуў, што дзядзючка казаў «вурай». На памежжы з Украінай кажучы «вірай», ад слова «вір». Нам больш спадабалася слова «вурай».

— Сяржук, а чаму зарбілі менавіта музычна-тэатральны праект?

— А я папраўлю адразу. Таму што толькі частка нашай творчасці музычна-тэатральная, бо наступная праграма зусім не тэатральная. Мы запісалі дыск, які хутка выйдзе. Ёсць, вядома, у ім нешта тэатральнае, але гэта больш інструментальны тэатр, калі слухаеш музыку і нешта сабе ўяўляеш. Вось гэты альбом і будзе такім. Наш першы і другі альбомы — гэта былі казачкі і песні. Таму атрымліваецца, што мы працуем на два бакі: першы кірунак — тэатральна-музычны, дзе ёсць дзіцячая праграма, а другі — гэта песні.

— А як вы ахарактарызуеце стыль свайго музыкі?

— Для сябе вызначаю, што наша музыка — гэта адчуванне ўсяго беларускага. Бо асноўная частка творчасці гурта — беларускія песні. Ёсць песні і з маіх палескіх экспедыцый. Мы іх не перарабляем, не ствараем аранжыроўкі, а проста робім свае малюнкi, прапускаем праз сябе — і гэтае адчуванне падаём праз музыку.

— Значыць, вы самі збіраеце фальклор, ездзіце па Палессі?

— У асноўным так, па Палессі. Вядома, ездзім і ў іншыя куткі Беларусі. Ёсць у нас песні, якія я сам знайшоў, слухаў, як бабулечкі іх спявалі.

Я воль ўсё ўгадваю бабулю Кацю, калі яна праспявала песню «Жураўка», а потым запыталася, ці не будзем мы гэтую песню нека «пэраіначваць», таму што чула па тэлебачанні, як дрэнна спявалі іх песні. Мы адказалі, што не. Нам хочацца, вядома ж, захаваць першааснову самой песні (каб мелодыка была), бо гэта сапраўдная аўтэнтэка. Інструменты ў нас сучасныя, але розныя дудкі, сапілкі ды гармонік перадаюць патрэбны настрой!

— Я ведаю, што вы выступалі з праграмай «Чароўны край» у дзіцячых садках. Як дзеткі ўспрынялі беларускага Баламута? Гэта ж не Спанч Боб...

— Дзеткам Баламута не паказвалі (смяецца) — Аўт.). Я і гітарыст Андрэй спецыяльна падрыхтавалі праграму для дзетак, дзе былі

дзіцячыя беларускія песні і гульні, народная казачка. У гурце «Вурай» я сам пішу казкі і гісторыі, а тут мы ўпершыню ўзялі народную беларускую казачку пра двух зайчыкаў. Доўжылася наша праграма 30-40 хвілін. Калі з дзеткамі нешта робіш разам, яны ўспрымаюць гэта лепш. Мы спявалі,

напрыклад, песню з дзіцячага беларускага фальклору: «Сядзіць сыч на капе, а сава на другой», яны падхоплівалі: «Гой-гой-гой!». Потым я даваў дзеткам дудку ці жалейку, і мы стваралі з імі аркестрык. Вельмі цікава было!

— Як я ўжо зразумела, у вас хутка выйдзе новы альбом. А якія яшчэ ў вас планы на бліжэйшы час?

— Галоўнае, безумоўна, выхад нашага альбома. Бо ён якасны і сур'ёзны, да яго запісу мы падышлі ўжо з галавой (усміхаецца — Аўт.). І можна сказаць, гэта першы студыйны дыск. Таму што дагэтуль былі запісы жывых выступленняў. А новая праграма — якасны запіс. Гэта палескія песні, там ужо ёсць гармонік. Прэзентацыя яго адбудзецца прыблізна ў снежні, а потым будзем ездзіць па Беларусі з новай праграмай.

— Шмат ездзіце?

— Апошнім часам так. Запрашаюць нас розныя этнаграфічныя суполкі, тыя, хто цікавіцца фальклорам. Толькі ў верасні два разы запрашалі ў Гомель! Тут, у Мінску, часта бываюць канцэрты. Летам ездзілі па археалагічных летніках.

Я займаюся яшчэ і іншымі праектамі. Іх у мяне некалькі, таму не хапае часу на ўсё. А вось зараз трэба распачаць працу, рэпетыцыі. І зноў паедзем — што сядзець на адным месцы! Пакуль цёпла, можна і па Беларусі паездзіць, а там... Украіна вельмі любіць нас. Выступалі на фестывалі «Краіна мрій», там людзі падпявалі. Украінцам жа зразумела беларуская мова. Публіка добра прымае нас.

— Дзякуй, Сяржук! Жадаю, каб у вашай казачнай краіне было шмат гацей!

— І сонечна! (Усміхаецца. — Аўт.)

Юлія КІРЭЙЧЫК.

«МАЁ ЖЫЦЦЁ СЁННЯ — НЕШТА СВЕТЛАЕ...»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.
«43».)

— Што цяпер адбываецца ў вашым творчым жыцці?

— Сёлета я скончыў Універсітэт культуры і нацэлены на п'яную працу ў аркестры. Я засяроджаны на тым, каб знайсці добрыя песні для свайго рэпертуару. Хочацца радаваць аўдыторыю прыгожымі песнямі, якія будуць закранаць нешта ў душы. Ёсць жаданне «адбыцца» на сцэне.

— Вы працуеце ў Нацыянальным аркестры ўжо не адзін сезон. Як пазнаёміліся з Міхаілам Фінбергам?

Я навучыўся па-іншаму глядзець на кантакт з глядачамі, сам выхад да іх стаў успрымацца іначай. Цяпер выходзіш на сцэну і атрымліваеш асалоду, хоць прысутнічае і хваляванне.

— Упершыню мы сустрэліся недзе гадоў пятнаццаць таму. Быў такі дзіцячы фестываль беларускай эстраднай песні «Спяваем з аркестрам». Тады я прыйшоў на праслухоўванне з песняй «Маці», якую і сёння яшчэ выконваю. Міхаіл Якаўлевіч паслухаў мяне, крыху падумаў і адабраў да ўдзелу ў фестывалі. Я ў ім потым яшчэ тройчы ўдзельнічаў. А ў 2010 годзе ўжо стаў працаваць у аркестры.

— І чаму навучыліся за гэты час?

— Я стаў больш пунктуальным і дысцыплінаваным. Міхаіл Якаўлевіч дае нам добрую загартоўку, а аркестр — пачуццё разнаволенасці ў сабе. Ёсць усведамленне, што ты не можаш і не павінен падвесці калектыў. Тут жывое выкананне, таму заўсёды патрэбна быць у тонусе. Зразумела, не ўсё і не заўсёды атрымліваецца так, як хочацца, але з часам раскрываецца твая патэнцыял. Таксама я навучыўся па-іншаму глядзець на кантакт з глядачамі, сам выхад да іх стаў успрымацца іначай. Цяпер выходзіш на сцэну і атрымліваеш асалоду, хоць прысутнічае і хваляванне. Але ты ўжо як рыба ў вадзе.

— Сваёй творчасцю як артыста займаецеся без старонняй дапамогі?

— Так, прадзюсара ў мяне няма, але ёсць людзі, якія ў гэтай справе вельмі дапамагаюць. А пакуль што праца ў аркестры — на першай пазіцыі. У нас рэпетыцыі кожны дзень, канцэрты, пастаянныя гастролі.

— Але ж музыкай шмат не заробіш...

— Бацькі аддалі мяне ў музыку ў дзяцінстве, і тады думак пра іншыя прафесіі не ўзнікала. З узростам я часам задумваўся: а што, калі з музыкай не складзецца? І, шчыра кажучы, нейкіх канкрэтных варыянтаў для сябе не бачу. Ёсць хіба што некааторая цікавасць, напрыклад, да юрыспрудэнцыі, але сур'ёзна пра гэта не думаў. Ці магчыма дастаткова зарабіць? Галоўнае — любіць сваю прафесію, плённа і старанна працаваць, тады ўсяго будзе хапаць. У гэтым плане ўсё нармальна.

— Вы гатовы да выпрабавання славай?

— Павышаную ўвагу да сябе я адчуў на «Славянскім базары». Гэта было нечакана — інтэрв'ю перад фестывалем, ды і падчас выступлення тэлевізійныя былі, здавалася, увесь час побач. Ты мог нават не да канца разумець, што адбываецца, бо толькі спусціўся са сцэны, а тут просяць нейкія ка-

ментарыі. Я сутыкнуўся з гэтым і цяпер маю ўяўленне пра такія нюансы. Магу сказаць: я да гэтага гатовы і здолею трымаць сітуацыю пад кантролем.

— З будучай жонкай вас таксама звязала мастацтва?

— Пазнаёміліся мы ў родным Маладзечне. Сябравалі, а потым разам паступілі ва Універсітэт культуры і мастацтваў. Толькі яна па прафесіі «менеджар-культуролог». Звязала нас музыка і агульныя сябры, з якімі я спяваў у студыі ў нашым горадзе. Сустрэліся мы на адной з рэпетыцый да конкурсу. Яна была ў ролі глядача, а я спяваў на сцэне. З часам наша сяброўства перарасло ў сям'ю.

— Як яна ставіцца да выбранай вамі прафесіі?

— Паколькі мая жонка таксама творчы чалавек, то добра мяне разумее, ва ўсім падтрымлівае і жадае перамог. Яна суправаджала мяне на «Славянскім базары». Ёй цікава тое, чым я займаюся. Канцэрты, раз'езды ўспрымаюцца ў нашай сям'і нармальна. І я пакуль што яшчэ не настолькі папулярны, каб інтарэс публікі перашкаджаў нам жыць.

— На сцэне вы часта ў лідарах. А ці блізка такая пазіцыя ў жыцці?

— Я з дзяцінства, за што б ні вырашыў узяцца, даводзіў справу да канца і хацеў быць першым. Быў перыяд, калі я апынуўся на скрыжаванні і не разумеў, ці варта мне займацца музыкай. З галавой паглыбіўся ў заняткі па бильярдным спорце. Мабыць, спрабаваў пазбавіцца ад няўпэўненасці ў сабе. Мой бацька тады сказаў мне: «Не адступай ад выбранага шляху». З часам прыйшло разуменне таго, што і прайграваць трэба ўмець з годнасцю.

Ты мог нават не да канца разумець, што адбываецца, бо толькі спусціўся са сцэны, а тут просяць нейкія каментарыі. Я сутыкнуўся з гэтым і цяпер маю ўяўленне пра такія нюансы.

— Што для вас непрымальнае ў людзях?

— Я супраць няшчырасці. Я сам адкрыты чалавек, таму мне блізкія тыя, хто не робіць дабро напаказ. Калі чалавек надзявае маску, то гэта вельмі кідаецца ў вочы, а ў жыцці нельга гуляць як на сцэне.

— З якой мелодыяй вы параўналі б жыццё ў сталіцы?

— Я ў Мінску ўжо пяць гадоў. Першапачаткова доўга адвыкаў ад роднага горада. Часта ездзіў дадому. Сталіца здавалася шумным горадам, дзе пануе аб'якавасць, а па вуліцах ходзяць змрочныя, стомленыя людзі. А зараз мне пачынае падабацца гэты рух. Калі параўноўваць Мінск з мелодыяй, то я ахарактарызаваў бы яе гучанне так: нешта светлае з нотама надзеі, ад якіх вырастаюць крылы...

Алена ДРАПКО.

Фота Андрэя ДУБІНІНА.